

Halmstad 31 januari 2008

Till
Region Halland
Att: Ingemar Andreasson
Box 538
301 80 HALMSTAD

”När orden tar slut tar sången vid”

Delrapport januari 2008

Region Halland beslöt 2006-11-15 att medfinansiera projektet med 52 000 kronor. Hallands bildningsförbund lämnar nu en delrapport som omfattar projektets verksamhet år 2007. Jörgen Magnusson har varit anställd i projektet och Birgitta Svensson/Martin Odd har varit projektledare.

Projektets innehåll

Jörgen Magnusson har lett allsång för patienter på demensavdelningar, dagcentraler för demenssjuka som vårdas i hemmet, geriatriska avdelningar inom psykiatrin samt boenden med vuxenhjärnskadade. Jörgen beskriver själv sitt arbete på följande sätt:

När jag kommer in på ett boende, går jag först och hälsar på alla för att etablera kontakt. Oftast sitter dom dementa och väntar på mig med sin personal. ... Idealet vid en sångstund är enligt mig; 8 boende och 2 personal, sittande vid ett runt bord samt jag i mitten med min gitarr. Detta för att alla skall kunna se varandra i ögonen. Jag har med mig häften, som innehåller 50 sånger och med stor, tydlig stil. ... Vem sjunger? Det varierar väldigt mycket. Ibland får jag sjunga själv i 45 minuter, då personalen inte vågar sjunga och dom dementa är ur stånd. På andra ställen kan det vara sångarglädje, så att taket lyfter sig. ... Någon personalgrupp gjorde mig uppmärksam på att sångstunderna är bättre på förmiddagen än på eftermiddagen. Anledningen är att dom dementa blir så uppspelta att det kan vara svårt att få dom att somna på kvällen. Påfallande ofta säger den demente – Välkommen tillbaka, medan han eller hon tittar mig djupt i ögonen. Hela Jörgen berättelse finns som bilaga.

Projektet i siffror

Under 2007 har Jörgen genomfört 530 spelningar på följande orter:

Laholms kommun 64

(Varav Laholm 40, Knäred 11, Göstorp 10, Våxtorp 2 och Veinge 1)

Halmstad kommun 66

(Varav Halmstad 60 och Oskarström 6)

Hylte kommun 21

(Varav Hyltebruk 9, Torup 6, Långaryd 5 och Unnaryd 1)

Falkenbergs kommun 117

(Varav Falkenberg 94, Ätran 14 och Vessigebro 9)

Varbergs kommun 99

(Varav Varberg 69, Tvååker 21 och Rolfstorp 9)

Kungsbacka kommun 163

(Varav Onsala 44, Kungsbacka 43, Frillesås 22, Särö 22, Fjärås 18 och Åsa 14)

Vi är inte färdiga med bokslutet för 2007 men en väl grundad prognos ser ut på följande sätt:

Intäkter	Prognos	Budget	Kostnader	Prognos	Budget
Statliga medel för löner	255 000	275 000	Löner m m	265 000	315 000
Arrangörsinkomster	165 000	100 000	Resekostnader	65 000	100 000
Anslag Region Halland	52 000	52 000	Administration	13 000	12 000
Summa	372 000	427 000	Summa	343 000	427 000

Det mesta tyder alltså på att vi kommer att få pengar över.

Lovorden haglar

I slutet på 2007 bad vi de som beställt medverkan från Jörgen att tala om hur de ser på verksamheten. Vi har fått 20 olika svar. Olika förresten, egentligen är de väldigt lika. Samtliga är översvallande positiva. En sammanställning över svaren finns som bilaga.

Projektet fortsätter

I och med att vi får pengar över har vi redan beslutat att fortsätta verksamheten under våren 2008. Detta kan vi göra utan tillskott på ytterligare medel. Vi räknar med att återkomma under våren med en ansökan om samarbete för att kunna utveckla verksamheten. Jörgen Magnusson gör ett fantastiskt jobb och efterfrågan på honom är långt större än vad han hinner med. De dokumenterade positiva effekterna för de som regelbundet har medverkan från Jörgen gör att vår bestämda uppfattning är att projektet bör övergå i reguljär verksamhet med minst en kulturarbetare till i länet.

Vänligen,
HALLANDS BILDNINGSFÖRBUND

Björn Lind
bildningskonsulent

Några reflektioner kring mina spelningar på demensboenden

För det första kallar jag mig själv kulturarbetare och det är som sådan jag fått min anställning. Musikterapeut låter kanske lite finare, men då handlar det mer om en titel än att utföra ett jobb.

Jag sätter mig i bilen, oftast vid 9-tiden och åker till ett demensboende någonstans i Halland, från Kullavik i norr till Knäred i söder och Halmstad är utgångspunkten. Efter i snitt 2,7 spelningar om dagen är jag hemma i Halmstad igen, trött och utmattad men med en inre tillfredsställelse som belöning.

När jag kommer in på ett boende, går jag först och hälsar på alla för att etablera kontakt. Oftast sitter dom dementa och väntar på mig med sin personal. Men det är även vanligt att personalen inte är färdiga med matning eller blöjbyte. En del av dom boende kanske inte ens har kommit upp ur sängen. Då säger jag till personalen att inte stressa och att jag kan vänta en stund. Då förstår ni säkert att jag hyser den största respekt för den vårdpersonal som tar hand om dom gamla och sjuka. Dom dementa eller dom boende, vad känner jag inför dom? Jo för det första är dom sjuka och gamla och är i behov av lite glädjestunder. Och då gör jag allt jag kan för att ge dom den glädjen. Dessutom har dessa gamla varit med om att bygga upp denna välfärdsstat som kallas Sverige, både med sina händer och sina skattepengar. Jag vinnlägger mig om att lära mig vad alla heter (mellan gångerna kan jag glömma bort en del namn) Och jag försöker ta reda på vad dom gamla sysslat med i sina krafts dagar, allt för att skapa mig en bild av dom, med vilka jag musicerar. Det finns dementa från Spanien, Norge, Danmark, Italien, Amerika eller Tyskland och då jag blir varse detta, försöker jag att lära mig en sång på dessa språk. Det kan också gälla sådana som kommer från olika delar av landet. Häromedagen träffade jag en herre som jobbat som bilmekaniker och då försökte jag komma på en sång med detta tema. Personalgruppen, några anhöriga och jag sökte oss fram under en stund och kom fram till **Flickor bak i bilen**. Och då gör jag en anteckning i min bok och skriver ner ovannämnda sång till gången därpå. Ungefär så där kan det gå till

Idealet vid en sångstund är enligt mig; 8 boende och 2 personal, sittande vid ett runt bord samt jag i mitten med min gitarr. Detta för att alla skall kunna se varandra i ögonen. Jag har med mig häften, som innehåller 50 sånger och med stor, tydlig stil. Eftersom jag hållit på med detta jobb, från och till under 5 år så har jag hittat en lämplig repertoar. Från början plockade jag ut 14 sånger som jag ansåg lämpliga, därefter har jag fått förslag på sånger, från dom olika boenden där jag spelat. Ett demokratiskt sånghäfte med andra ord! Jag brukar börja med att föreslå en sång, som är riktigt lättsjungen och därefter låter jag alla runt bordet få föreslå något. En del är inte i skick att föreslå en sång, men då får jag eller personalen gissa något som passar till vederbörande. Någon annan kanske föreslår en sång, som vi redan sjungit. (detta är mycket vanligt) När jag påpekar detta för den dementa, vet jag inte riktigt hur han eller hon reagerar inombords. Jag vet dock att det finns dementa som mår dåligt av sin demens, men ingen från någon personalgrupp har hittills bett mig ändra strategi eller stil. En del kanske väljer genom att peka på en sång i registret. Alla bör dock vara med, det är själva utgångspunkten. Ofta sitter vi och resonerar kring sången, det kan vara en artist, kompositör eller barndomsminnen. Jag pratar gärna själv och berättar lite grand om mitt liv, för att få igång en konversation.

Vem sjunger? Det varierar väldigt mycket. Ibland får jag sjunga själv i 45 minuter, då personalen inte vågar sjunga och dom dementa är ur stånd. På andra ställen kan det vara sångarglädje, så att taket lyfter sig. Många är dock dom, som vittnar om en ” dålig musikundervisning ” i skolan. Någon opedagogisk musikpedagog har bett vissa hålla truten i småskolan och sådant kan sitta i hela livet. Detta kan även personalen ha råkat ut för och då hjälper det inte att jag förklarar att alla får vara med på sina egna villkor och att det inte finns något som heter bra eller dåligt. Ibland sitter vi och dricker kaffe under tiden, oftare sitter vi och dricker efteråt.

Jag märker dock innan jag går därifrån, att folk reagerar på sångstunderna. Sångerna sitter ofta djupt kring barn eller ungdomsåren och väcker känslor, minnen eller reaktioner. Ibland kan det visa sig

genom fotstamp i takt hos någon eller konvulsioner i kroppen under tiden Tangokavaljeren ljuder i salen. Någon ropar efter mamma. Någon personalgrupp gjorde mig uppmärksam på att sångstunderna är bättre på förmiddagen än på eftermiddagen. Anledningen är att dom dementa blir så uppspelta att det kan vara svårt att få dom att somna på kvällen. Påfallande ofta säger den demente – Välkommen tillbaka, medan han eller hon tittar mig djupt i ögonen. Andra kommentarer kan vara – Det är skönt att se ett nytt ansikte ibland. En man på ett ställe brukar berätta om en gammal kärlekshistoria (kärleksakt), varje gång vi sjunger **Drömmen om Elin**. Och det är klart att gamla som nya sånger kan trigga igång minnen och känslor hos alla, sådana som ligger gömda kring vardaglig glömska. Jag tror också att samvaron i sångstunden, framkallar värme, kärlek och välbefinnande. Jag är helt övertygad om att musik är en utmärkt medicin för alla människor. Musiken innehåller inte kvalitetsbegrepp i första hand, den bara är. Detta är själva magin! Musiken är dessutom ett socialt kitt, som tar oss förbi kringsnack kring status och titlar. Den går rakt på, mellan hårda och veka hjärtan.

För att återgå till personalen, så ligger en stor del av mitt hjärta hos dessa, kämpande kvinnor, som viker en stor del av sina liv till omsorg och kärlek. Då jag vet att många har det tufft (dom uttrycker detta ibland), vill jag gärna muntra upp dessa på deras villkor. Detta för att bidra till en god stämning, detta tjänar alla på. Det gäller mig, dom gamla och dom som jobbar där. Ibland är personalen ointresserad och vägrar att sitta med dom boende. Dom kanske passar på att ta en rast eller röka en cigarett. Dom kanske har panisk skräck för sång eller för mig. Vag gör jag då? Ingenting! Jag vill inte som ensam man, stå och peka med hela handen.

Jag har dessutom några dagcentraler och hem för utvecklingsstörda runt om i Halland, som ingår i min tjänstgöring samt en psykosavdelning i Varberg.

Jörgen Magnusson

Beställarnas omdömen

Så här skrev vi:

Hej!

Hallands bildningsförbund kommer att lämna in en ansökan till Region Halland, för att försöka förlänga projektet med Jörgen Magnussons verksamhet.

I samband med detta skulle det vara värdefullt att få in tankar och åsikter från de institutioner som tagit emot Jörgen. Gärna lite tankar om värdet i Jörgens besök, för både de gamla och personalen.

Tack på förhand

Martin Odd

Kulturförmedlare

De här svaren fick vi:

Hej! Jörgen sprider glädje. Lockar fram skratt, minnen och får igång våra brukare till både dans och sång. Eftersom det inte är så stor grupp får alla chansen att bli sedda och hörda. De lever på dessa besök och pratar om det samt längtar till nästa besök. Negativt, svårt att boka skulle kunna ha Jörgen oftare. Vi önskar boka tisdagar 13-14 var tredje vecka. Med vänlig hälsning, Vessige dagcenter Åsa och Kerstin.

-

Hej! Jag lovade från oss på Floragårdens olika grupper skicka musikens värde i vården. Musikens och sångens betydelse för demenssjuka talar all tillgänglig forskning för. Att höra ordlösa patienter börja nynna och ibland få fram orden i sin mun är en obeskrivlig känsla för oss som jobbar i vården, ett sätt för oss att hitta nya ideer. Jörgen som vi haft möjligheter att träffa varje månad, har genom sitt engagemang och pedagogiska sätt kunnat stärka varje individs förmåga. Han är för oss guld värd. Backsippan, Trädlykan och Flora gruppboende och dagcentraler, Britt-Marie Jonsson Floragårdens ek.förening.

-

Hej! Vi på Backatorp Knäreds Demensboende är mycket nöjd med Jörgen. Jörgen är pålitlig kommer i tid. Hälsar på de dementa, pratar några ord med var och en. Tar sig tid att fika ihop med oss. Sångerna är gamla o kända. Vi försöker att någon personal skall vara med. Det är bra att de boende får ta emot Jörgen i sin hemmiljö, det blir lugnare för dem. Vi i Laholms kommun har varit på en sångföreläsning i höst. Det är viktigt att sjunga o spela sådant de gamla känner till. Ex sånger från Skolans sångbok. Ha några hattar, schalar att sätta på sig, glada färger. Vi hoppas att få ha Jörgen hos oss på Backatorp hela året 2008. Hälsningar från oss alla, Yvonne Sääf.

-

Jörgen är trevlig och enkel, pratar tydligt, samlar de boende omkring sig, så att alla blir sedda. Får önska den musik de tycker om, har en bra repertoar. De boende känner igen sig. Honom vill vi ha mer av till våra boende, de är glada när han kommer. Hälsningar, Karin Larsson, Birgitta Haraldsson, Fridhemsgården.

-

Hej! Lite utlåtande angående Jörgen Magnusson. Både på Lindgården och Bedagården i Kungsbacka är både personal och boende mycket positiva till att Jörgen kommer till dem. Han är lugn, lyhörd och trevlig. Positivt och viktigt just för dementa att han går runt och hälsar på alla och presenterar sig. Om möjligt vill vi gärna i fortsättningen ha honom hos oss, han är guld värd! Med vänlig hälsning, rehabassistent Ulla Ahlqvist Karlsson Lindgårdens äldrecenter.

-

Hej! Vi på Bäckagårds ÄB/korttid är mycket nöjda med Jörgen. Vi tycker att han gör ett bra jobb och både boende och personalen uppskattar honom, så vi hoppas att han kommer fler gånger till oss. Med vänlig hälsning Eva-Lotta Tylenius vik enhetschef Bäckagårds korttid-/äldreboende.

-

Hej! Vi personal o boende på Jupiters avd Pålsbo Äldreboende vill jättegärna att Jörgen i fortsättningen får komma o sjunga o spela. Han är pigg o glad o han livar upp tillvaron för de boende. Mvh Jupiters personal

-

Hej! Gruppboendena Lummervägen 7 och 53 har haft musikunderhållning/allsång med Jörgen Magnusson en gång per månad under 2007. Sångstunderna är mycket uppskattade och vi vill gärna att de fortsätter under 2008. De som bor på dessa gruppboendena har förvärvat hjärnskador pga sjukdom eller olyckshändelse och har därför svårt att ta del av det kulturutbud som finns i samhället. Med vänlig hälsning, Ann-Marie Duda, personal på Lummervägen 7.

Jörgens besök här på Bedagården är helt fantastiskt, han är en otrolig pedagog, duktig på att få med sig vt och personal. Vi vill gärna ha Jörgen till nästa år 2008. Den bästa underhållare vi har. Hälsningar, Agneta Oskarsson/Enhetschef Bedagården.

Hej Martin! Vill tacka för ditt besök på Signeshus och meddela dig att vi har haft programmet "När orden tar slut tar sången vid" med Jörgen Magnusson under 2007. Jörgen har vänt sig direkt till avdelningarna då i smågrupper, vilket varit mycket uppskattat. 6 olika avdelningar har haft Jörgen. Det blev 11 sammanlagda besök under året. Vår uppfattning är att Jörgen är mycket populär bland pensionärer och personal! Hälsningar, Elisabet Nordin Rehabassistent Signeshus Äldrecenter.

Hej! Vi här på Skansgatan 24 A i Varberg tycker att det är väldigt värdefullt för våra boende när Jörgen kommer och spelar och sjunger för oss. Det är så uppskattat för pensionärerna när det händer något under dagen och här finns inga andra aktiviteter för dem. De blir så glada. Vi hoppas verkligen att Jörgen kommer till oss även i fortsättningen. Mvh, personalen på Skansgatan 24 A.

Hej! Vi arbetar på Ekhaga äldreboende i Onsala. Vi anser att Jörgens besök är ovärderliga för både boende och oss som arbetar. De boende ser alltid fram emot Jörgens sångstunder. Många tycker att det känns bättre att vara kvar på avdelningen, det blir en närmare kontakt och lite lättare att delta. Vi som arbetar tycker att han är mycket engagerad och är noga med att ta personlig kontakt med var och en. Det är ett av de få tillfällen då nästan alla boende deltar i en aktivitet. Vi och alla boende hoppas verkligen att vi får behålla Jörgen. Med vänliga hälsningar Kerstin Linjenberg, Lena Klintbäck, Laila Berntsson, Ann Claesson, Eva Högberg, Lotta Marshall, Margit Andersson, Elisabet Form, Helen Linder, Yvonne Berntsson, Anita Svensson, Vera Andersson, Ingegerd Jacobsson, Mia Falk, Ingela Berggren, Monica Henriksson, alla boende på avd Linden Ekhaga.

Vi och våra pensionärer ser att Jörgen ska stanna, då han tillför alla mycket glädje och skratt. Mvh, alla på Sannalunden i Tvååker. PS. Även anhöriga uppskattar detta.

Jörgen Magnusson har blivit en bekant och omtyckt person här på det särskilda boendet Höstro i Långaryd. De äldre ser fram emot de tillfällen då han ska komma. Han är lättsam och bjuder på sig själv. Sångerna han sjunger kan de flesta utantill och att sjunga med ger en glädje som alla mår bra av. Vi hoppas att Jörgen får fortsätta som förut. Han är uppskattad av både pensionärer och personal. Vänligen, Jane Persson Dagverksamheten Höstro.

Hej! Jörgen Magnussons besök hos oss är GULD VÄRD för både pensionärer och personal. Jörgen underhåller med sin sång och musik framför detta med sin ödmjukhet och positivitet. Hoppas verkligen att vi på avdelning Iris får behålla denna guldkant för våra gamla. Varma hälsningar, pensionärer och personal Löftagården avd Iris.

Alla deltagande på Musikstunden uttrycker en stor glädje o säger "ska vi redan sluta". Mycket skratt o glädje samt diskussioner från förr o nu. Alla deltagar aktivt. Vi kan på de varmaste rekommendera en förlängning av projektet. Jörgen är en toppenkille. Tommy o boende på Frennarps äldreboende.

Hej! Vi vill från avd 23 förmedla några positiva omdömen om Jörgen Magnussons verksamhet. Avd 23 är en akut avdelning inom psykiatrin i Halland. Vi behandlar framför allt patienter med psykosjukdomar. Hos oss har Jörgen varit en positiv upplevelse. Musiken har varit uppskattad hos både patienter och personal. Det har gjorts en del forskning på psykospatienter och musik, den

forskningen har visat att musiken har en positiv effekt på dessa sjukdomstillstånd. Jörgens besök har varit mycket uppskattade av både patienter och personal. Våra patienter kan ibland vara oroliga och vi upplever att musiken hjälper till att minska oro men också att den skapar positiva känslor hos våra patienter. Jörgen har också ett väldigt bra sätt att involvera patienterna i musikstunden, de får själva vara med och välja och han har alltid en mycket bra kontakt med dem som deltar i musikstunden. Vi från avdelning 23 hoppas att Jörgen får möjlighet att fortsätta att fortsätta med sin verksamhet. Vänliga hälsningar, personalen från avdelning 23 genom Olof Thernström.

-

Hej! Jag heter Magnus Bengtsson och är verksamhetsansvarig på Göstorpsgårdens Vårdhem i Veinge utanför Laholm. Vi på Göstorpsgården både personal och boende uppskattar verkligen Jörgen Magnusson och den verksamhet han bedriver på vårt boende. Han har en fantastisk förmåga att få alla med sig och även dom mest somatiskt/psykiskt handikappade får han kontakt med & kan engagera. Nästan samtlig personal och alla boende ser fram mot hans besök hos oss. Han gör en mycket god gärning då han med sin musik och sitt fina sätt engagerar sin omgivning. Som ansvarig för den här verksamheten anser jag att Jörgens besök ligger helt i riktlinje med den rörelse som finns i samhället, då det gäller att se till att personer med psykiskt och fysiskt handikapp, skall ha en meningsfull dag i sitt liv. Där dom bor och vistas. I tjänsten, Magnus Bengtsson
Verksamhetsansvarig Göstorpsgården i Veinge.

-

Hej Martin!

Här kommer ett brev från Linden, Björken och Häggen som är ett gruppboende för dementa på Slottsparkens äldreboende. Du ville ha lite tankar och åsikter om Jörgens besök här 1/månad. Vi har en sak och säga det finns bara ett fel och det är att Jörgen inte kommer oftare. För våra boende är det så viktigt dels med sången och musik (visst, vi sjunger också men inte så bra), dels att de får ett personligt bemötande med en sån glädje som Jörgen har. Det är för vissa boende omöjligt att ta sig ut på underhållning i större sällskap, de blir oroliga mm – därför är det också positivt att Jörgen kommer in på avdelningen/-ar. Det är numera vetenskapligt bevisat att sång och musik är bra medicin för människor med demenssjukdom. Våra varmaste hälsningar om att få behålla Jörgen (och gärna oftare), personal och boende Häggen/Linden/Björken.

-

Hej! Vi är ett litet gruppboende med dementa som boende. Vi har en gång i månaden tagit emot Jörgen, som spelat och sjungit för oss. De gamla lever upp och sjunger gärna med och även vi som personal tycker om den repertoar som han har. Den dagen som Jörgen har varit här så har de gamla oftast kommit ihåg att det har varit något annorlunda och känner sig lite mer högtidliga än annars. Jörgen är väldigt speciell, han har ett mycket fint bemötande mot de gamla och de lyser som solar mot honom. Vi ser fram emot att även i fortsättningen få ta emot Jörgen eller någon från ert förbund en gång i månaden. Vi vill ju helst ha kvar Jörgen eftersom de gamla på något sätt känner igen honom. Med vänlig hälsning, personal och boende på avd Ginsten Löftagården.